

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Un joc amb proverbis

No havia llegit encara *La llibreta del professor Browne*, la nova publicació resultat de l'extraordinari *Wonder* de R.J. Palacio –un llibre amb més d'un milió de lectors arreu del món, que fa molts mesos que és un dels més venuts en català i la traducció del qual ha doblat insòlitàment el tiratge de la versió castellana–, i per tant no l'havia pogut recomanar per Reis. Es tracta d'un bloc de notes acompanyat amb centenars d'aforismes i proverbis –tradicionals, d'autors clàssics i de personatges de ficció– inspiradors i consistents amb l'emocionant història de l'August, el protagonista del *Wonder* original. Ara, la llibreta pot ser una bona alternativa a l'hora de fer els canvis de regals... Segui com sigui, i aprofitant que és Reis, proposo un joc als lectors a partir d'una tria que he fet d'algunes de les màximes d'aquesta nova publicació de La Campana.

PER COMENÇAR, CITARÉ el “Keep Calm, i si-gues considerat” (anònim), acompanyat amb aquest altre aforisme: “Sigues considerat, perquè tothom que coneixes està lliurant una dura batalla”, d'Ian Maclaren. Podria recórrer al “tu ja m'entens”, però per si cal ser més explícit recordaré que qualsevol acord en ferm, en política però també en qualsevol terreny de la vida, demana una bona dosi de confiança. I la confiança només pot partir del reconeixement de la bona fe de la posició de l'altra part. És a dir, l'acord neix de la consideració pels arguments de l'altra part i no del seu menyspreu.

‘LALLIBRETA DEL PROFESSOR BROWNE’ és plena de màximes i proverbis que apel·len a la constància i la tenacitat, més necessàries que mai en aquest any que comença. Vegeu-ne algunes: “Cau set vegades, i aixeca-te'n vuit” (proverbi japonès); “Una ensopegada pot prevenir una caiguda” (proverbi anglès); “Per llarga que sigui la nit, el sol tornarà a sortir” (proverbi africà); “Si no t'hi porta el vent, agafa els remes” (proverbi llatí). I si els proverbis no us mereixen prou confiança, feu-ne a Thomas Jefferson: “Quan arribis al final de la corda, fes-hi un nus, i aguanta”. Encara que, pel que fa al nostre *tema*, ens pot ser útil aquest anònim: “Si el pla A no funciona, recorda que l'alfabet té 25 lletres més”.

ÉS CLAR, PERÒ, QUE la tenacitat no és només una qüestió de tossuderia o d'aguantar. Cal una actitud positiva. Per això, sempre es pot recórrer al clàssic Virgili: “La fortuna somriu als audaços”. I és que “El que compta no és el que et passa, sinó com reaccionis tu” (Epictet). En aquest sentit, per trobar una solució al desafiament inèdit que tenim da-

PERE VIRGILI

.....
La confiança
només pot
partir del
reconeixement
de la bona fe
de la posició
de l'altra part

vant, és convenient seguir Ralph Waldo Emerson, que aconsella: “No vagis per on et porti el camí, vés per on no hi hagi camí i obre-hi una senda”. I, sobretot, com que aquesta senda no la podem fer en unes condicions ideals, cal escoltar l'àvia Nelly: “Juga amb les fitxes que tens”. Encara que als que troben que tot s'està complicant massa els aniria bé aplicar-se aquell proverbi jueu: “No demano una càrrega més lleugera, sinó unes espatlles més amples”. Un proverbi, d'altra banda, que alhora podria ser la pregària de 2015 en favor dels lideratges polítics del procés, i particularment del que ha assumit el president Artur Mas.

PER ACABAR, DESTACARIA tres màximes definitives. Una de sant Francesc d'Assís: “Comença fent primer el que és necessari, continua fent el que és possible, i de cop i volta estaràs fent l'impossible”. En segon lloc, la del Dr. Wayne W. Dyer: “Si has de triar entre tenir raó o ser considerat, tria ser considerat”, una actitud que ens donarà la flexibilitat necessària. I, si volem contribuir cadascú des de la pròpia posició a l'èxit col·lectiu, fem cas al Joseph, també personatge de *Wonder*: “Quan sigui fosc, sigues tu qui encén el llum”.